



NOTAT

Dato: 18. maj 2006
Kontor: Internationalt kontor
J.nr.: 2006/4050-798

Bidrag til samlenotat til brug for rådsmødet (retlige og indre anliggender) og møde i det blandede udvalg med deltagelse henholdsvis af Norge og Island og af Schweiz den 1.-2. juni 2006

Dagsordenspunkt 26): Forslag til Rådets afgørelse om undertegnelse, på Det Europæiske Fællesskabs vegne, af en aftale mellem Det Europæiske Fællesskab og Republiken Island og Kongeriget Norge om vilkårene for Islands og Norges deltagelse i det europæiske agentur for forvaltning af det operative samarbejde ved EU-medlemsstaternes ydre grænser og forslag til Rådets afgørelse om indgåelse på Det Europæiske Fællesskabs vegne, af en aftale mellem Det Europæiske Fællesskab og Republiken Island og Kongeriget Norge om vilkårene for Islands og Norges deltagelse i det europæiske agentur for forvaltning af det operative samarbejde ved EU-medlemsstaternes ydre grænser (KOM(2006)178 endelig)*

Nyt notat.

Resumé:

På rådsmødet for retlige og indre anliggender den 1. - 2. juni 2006 eller snarest herefter forventes det, at Rådet vil træffe afgørelse om henholdsvis undertegnelse og indgåelse af en aftale mellem det Europæiske Fællesskab på den ene side og Island og Norge på den anden side om vilkårene for Islands og Norges deltagelse i det europæiske agentur for forvaltning af det operative samarbejde ved EU-medlemsstaternes ydre grænse (grænseagenturet). Danmark deltager ikke i vedtagelsen af afgørelserne, der er fremsat med hjemmel i traktatens afsnit IV, hvorfor protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Amsterdam-traktaten, finder anvendelse. Danmark deltager derimod i grænseagenturet. Det søges afklaret, om dette forhold kræver, at Danmark efterfølgende skal tilslutte sig rådsafgørelserne på mellemstatsligt grundlag. Regeringen støtter, at der indgås en særskilt aftale med Norge og Island om disses deltagelse i agenturet og kan tage vedtagelsen af rådsafgørelserne til efterretning.

* Forslaget er fremsat helt eller delvist med hjemmel i TEF, afsnit IV. Protokollen om Danmarks Stilling, der er knyttet til Amsterdam-traktaten, finder derfor anvendelse.

1. Baggrund

Kommissionen har den 27. april 2006 fremsat forslag til to rådsafgørelser om henholdsvis undertegnelse og indgåelse, på det Europæiske Fællesskabs vegne, af en aftale mellem det Europæiske Fællesskab og Republikken Island og Kongeriget Norge om vilkårene for Islands og Norges deltagelse i det europæiske agentur for forvaltning af det operative samarbejde ved EU-medlemsstaternes ydre grænser.

Kommissionens forslag er fremsat med hjemmel i artikel 62, stk. 2, litra a, og artikel 66, sammenholdt med artikel 300, stk. 2, første afsnit, første punktum og stk. 3, første afsnit.

Rådsafgørelserne skal vedtages med kvalificeret flertal af Rådet og – for så vidt angår indgåelsen af aftalen – efter høring af Europa-Parlamentet.

Ifølge artikel 1 i Protokollen om Danmarks Stilling deltager Danmark ikke i Rådets vedtagelse af foranstaltninger, der foreslås i henhold til afsnit IV i EF-traktaten, og ifølge protokollens artikel 2 er ingen af de foranstaltninger, der er vedtaget i henhold til dette afsnit, bindende for eller finder anvendelse i Danmark.

Hvorvidt der er behov for, at Danmark tilslutter sig rådsafgørelserne på mellemstatsligt grundlag, søges afklaret.

Det forventes, at Rådet på rådsmødet for retlige og indre anliggender den 1. - 2. juni 2006 eller snarest herefter vil træffe afgørelse om undertegnelse og indgåelse af aftalen mellem Fællesskabet og Island/Norge.

2. Formål og indhold

I overensstemmelse med artikel 21, stk. 3, i Rådets forordning (EF) nr. 2007/2004 af 26. oktober 2004 om oprettelse af grænseagenturet, bør lande, der er associeret gennemførelsen, anvendelsen og udviklingen af Schengen-reglerne, deltage i agenturet. Visse vilkår for deres deltagelse skal fastlægges i særskilte aftaler (såkaldte "ordninger").

Efter at have fået bemyndigelse hertil den 7. oktober 2004 har Kommissionen ført forhandlinger med Island og Norge. Disse forhandlinger blev afsluttet den 18. maj 2005, hvor et aftaleudkast blev paraferet. Aftalen omhandler navnlig Norge og Islands stemmeret i agenturets bestyrelse og Islands og Norges bidrag til agenturets budget.

Aftalen indeholder herudover en fælleserklæring, hvori det understreges, at den omstændighed, at Island og Norge har fået tildelt begrænset stemmeret i agenturet, til trods for at det er et fællesskabsagentur, på ingen måde kan anses for at danne præcedens i hverken juridisk eller politisk henseende.

3. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Rådsafgørelserne har ikke konsekvenser for dansk ret.

4. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter, at der indgås en aftale med Norge og Island om disses deltagelse i grænseagenturet.

5. Generelle forventninger til andre landes holdning

Medlemslandene forventes at støtte aftalen.

6. Høring

Sagen har været udsendt i skriftlig høring i Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandringssamarbejdet (SPAIS).

7. Europa-Parlamentet

Europa-Parlamentet skal høres for så vidt angår indgåelsen af aftalen. Europa-Parlamentet har ikke afgivet udtalelse i sagen.

8. Nærhedsprincippet

De to rådsafgørelser skønnes at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet, da der er tale om en aftale mellem Fællesskabet på den ene side og med Norge og Island på den anden side, der muliggør Norges og Islands deltagelse i grænseagenturets arbejde.

9. Statsfinansielle eller samfundsøkonomiske konsekvenser

Rådsafgørelserne i sig selv eller en eventuel senere dansk tilslutning hertil på mellemstatsligt grundlag har hverken statsfinansielle, samfundsøkonomiske, miljømæssige eller forbrugerbeskyttelsesmæssige konsekvenser for Danmark.

10. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik

Rådsafgørelserne har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg eller Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik.

Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik er blevet orienteret om oprettelsen af agenturet forud for rådsmøderne (retlige og indre anliggender) den 2.-3. oktober 2003 og den 6. november 2003, og i den forbindelse om Norges og Islands deltagelse.

Forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 27.-28. november 2003 blev sagen om oprettelse af agenturet forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik til orientering.

Forud for rådsmødet den 29.-30. april 2004 blev sagen om oprettelse af agenturet forelagt Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik til orientering.